

Vysoká škola
ekonomická v Praze
Národohospodářská fakulta

Nová služba vytvářející důvěru: Elektronická archivace

Tomáš Lechner

Vysoká škola ekonomická v Praze
Národohospodářská fakulta
Katedra práva

Obsah

- ✚ Úvod k elektronickým dokumentům
- ✚ Nové služby vytvářející důvěru pro elektronické transakce: Elektronická archivace
- ✚ Kvalifikovaná služba elektronické archivace
- ✚ Srovnání s archivnictvím a spisovou službou
- ✚ Shrnutí a malý přídavek

Elektronický dokument

- ✚ Elektronický dokument je důležitá entita, která je nositelem zaznamenané informace anebo alespoň zaznamenaného obsahu
 - ✚ Každá písemná, obrazová, zvuková nebo jiná zaznamenaná informace, ať již v podobě analogové či digitální
 - Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě
 - ✚ Informace vytvořené, získané a spravované organizacemi nebo osobami jako doklady a/nebo vzniklé při plnění jejich právních povinností nebo při jejich činnosti
 - Norma ISO 15489-1
 - ✚ Jakýkoli obsah uchovávaný v elektronické podobě, zejména jako text nebo zvuková, vizuální nebo audiovizuální nahrávka
 - Nařízení eIDAS

Rizika spojená s používáním elektronických dokumentů

- ✚ Rizika spojená s datovými formáty
 - ▣ Viz můj příspěvek v loňském roce
- ✚ Rizika spojená s technickým nosičem
 - ▣ Ryze technická a metodická záležitost, která má méně právních souvislostí
- ✚ Rizika spojená s časově omezenou ověřitelností elektronických zabezpečovacích prvků
 - ▣ Dlouhotrvající problém s výraznými právními dopady

Elektronické zabezpečovací prvky

- ✚ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES, známé jako nařízení eIDAS
 - ✚ Elektronický podpis, elektronická pečeť a elektronické časové razítko
 - ✚ Tyto prvky jsou typicky založeny na kvalifikovaných certifikátech, které mají vždy časově omezenou platnost
 - Např. u kvalifikovaných certifikátů pro elektronický podpis je tato platnost typicky jeden rok od vydání

Související služby vytvářející důvěru pro elektronické transakce

- ✚ Služba uchovávání elektronických podpisů, elektronických pečeti, certifikátů pro elektronické podpisy nebo certifikátů pro elektronické pečeti
 - PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2025/1946 ze dne 29. září 2025, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014, pokud jde o kvalifikované služby uchovávání kvalifikovaných elektronických podpisů a kvalifikovaných elektronických pečeti
- ✚ Služba elektronické archivace elektronických dat a elektronických dokumentů
 - PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2025/2532 ze dne 16. prosince 2025, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014, pokud jde o referenční normy a specifikace pro kvalifikované služby elektronické archivace

Elektronická archivace

- ✚ Služba zajišťující **přijímání, uchovávání, zpřístupnění a výmaz** elektronických dat a elektronických dokumentů s cílem zajistit jejich trvanlivost a čitelnost, jakož i zachovat jejich integritu, důvěrnost a důkaz původu po celou dobu uchovávání
- ✚ **Kvalifikovaná služba elektronické archivace**
 - ✚ Je poskytována kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru
 - ✚ Používá postupy a technologie umožňující zajistit trvanlivost a čitelnost elektronických dat a elektronických dokumentů i po uplynutí doby technologické použitelnosti
 - Alespoň po zákonně či smluvně stanovenou dobu uchovávání
 - ✚ Současně zachovává integritu a přesnost původu elektronických dat a elektronických dokumentů
 - ✚ Zajišťuje, aby byla elektronická data a elektronické dokumenty uchovávány způsobem, který je chrání před ztrátou a pozměněním, s výjimkou změn jejich nosiče nebo elektronického formátu
 - ✚ Oprávněným spoléhajícím se stranám umožňuje obdržet automatizovaným způsobem zprávu, která potvrzuje, že u elektronických dat a elektronických dokumentů získaných z kvalifikovaného elektronického archivu platí předpoklad integrity dat od začátku doby uchovávání do doby jejich zpřístupnění

Smysl elektronické archivace

U elektronických dat a elektronických dokumentů uchovávaných s použitím kvalifikované služby elektronické archivace platí předpoklad integrity dat a jejich původu, a to po dobu uchovávání kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru

Výzkumné otázky

✚ Hlavní otázka

- ✚ Jak se liší nová služba elektronické archivace dokumentů od elektronického systému spisové služby?

✚ Pomocná otázka

- ✚ Jak souvisí pojem elektronické archivace dle eIDAS s archivací dokumentů dle českého zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě?

Není archivace jako archivace

✚ Archivace dle eIDAS

- ✚ Zahrnuje přijímání, uchovávání, zpřístupnění a výmaz elektronických dat a elektronických dokumentů s cílem zajistit jejich trvanlivost a čitelnost, jakož i zachovat jejich integritu, důvěrnost a důkaz původu po celou dobu uchovávání
- ✚ Elektronickým datům a elektronickým dokumentům uchovávaným s použitím služby elektronické archivace nesmějí být upírány právní účinky ani nesmějí být odmítány jako důkaz v soudním nebo správním řízení pouze z toho důvodu, že mají elektronickou podobu

✚ Archivace v českém právním řádu

- ✚ Navazuje na předarchivní péči
- ✚ Týká se archiválií, což jsou dokumenty, které byly vzhledem k době vzniku, obsahu, původu, vnějším znakům a trvalé hodnotě dané politickým, hospodářským, právním, historickým, kulturním, vědeckým nebo informačním významem vybrány ve veřejném zájmu k trvalému uchování a byly vzaty do evidence archiválií

Archivace nebo spisová služba

✚ Archivace dle eIDAS

- ✚ Zajišťuje **přijímání, uchovávání, zpřístupnění a výmaz elektronických dat a elektronických dokumentů** s cílem zajistit jejich trvanlivost a čitelnost, jakož i zachovat jejich integritu, důvěrnost a důkaz původu po celou dobu uchovávání
- ✚ Při archivaci elektronických dat nebo elektronických dokumentů, které obsahují kvalifikované elektronické podpisy nebo kvalifikované elektronické pečeti, poskytovatelé kvalifikovaných služeb elektronické archivace zajistí, aby byla **zachována důvěryhodnost** těchto kvalifikovaných elektronických podpisů nebo kvalifikovaných elektronických pečetí **i po uplynutí doby jejich technické platnosti** a aby byla zachována integrita a přesnost původu kvalifikovaných elektronických podpisů a pečetí, a to alespoň do konce zákonné nebo smluvní doby uchovávání

✚ Spisová služba

- ✚ Zajišťuje odbornou správu dokumentů vzniklých z činnosti původce, popřípadě z činnosti jeho právních předchůdců, zahrnující jejich řádný **příjem, evidenci, rozdělování, oběh, vyřizování, vyhotovování, podepisování, odesílání, ukládání a vyřazování ve skartačním řízení**, a to včetně kontroly těchto činností
- ✚ Zajišťuje **věrohodnost původu dokumentů, neporušitelnost jejich obsahu** a čitelnost, tvorbu a správu metadat náležejících k těmto dokumentům, a to do doby provedení výběru archiválií
- ✚ Důvěryhodnost elektronických podpisů je zajištěna nepřímo pomocí vedení transakčního protokolu

Porovnání

Archivace dle eIDAS

- Dokumenty jsou uchovávány po smluvní dobu
- Cílem je zajistit trvanlivost, čitelnost, integritu, důvěrnost a důkaz původu
- Pro elektronické podpisy se vyžaduje zachování jejich důvěryhodnosti i po uplynutí doby jejich technické platnosti

Archivace dle českého zákona

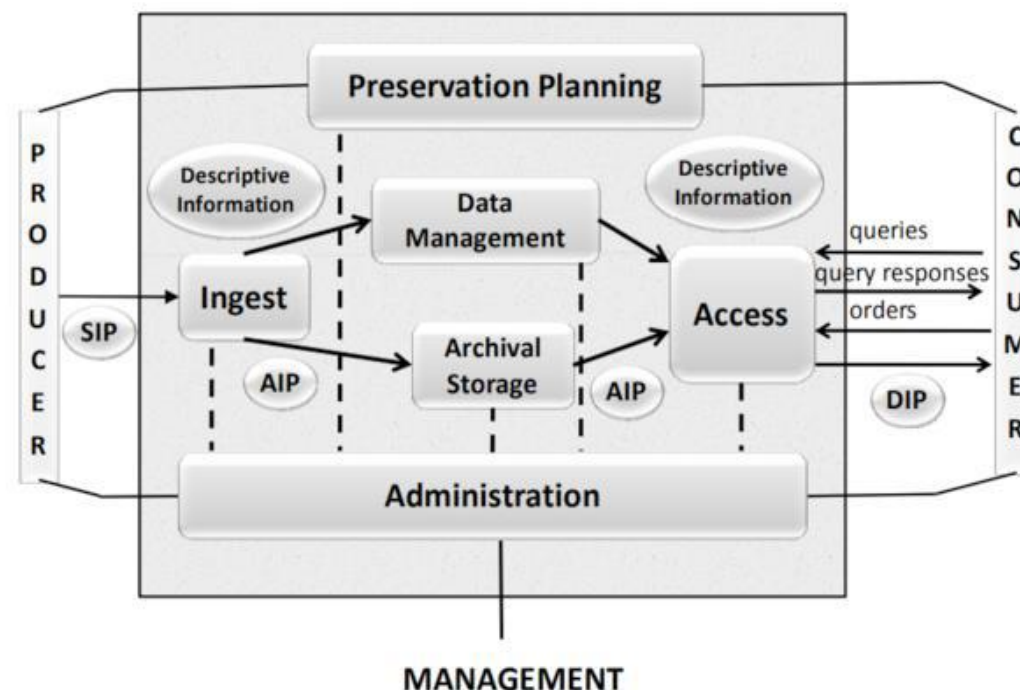
- Dokumenty jsou uchovávány navždy
- Cílem je péče o archiválie jako součásti národního kulturního dědictví
- Nejsou stanovena specifická pravidla pro elektronické podpisy

Spisová služba

- Dokumenty jsou uchovávány do doby vyřízení a následně do uplynutí skartační lhůty
- Cílem je (mimo jiné) zajištění věrohodnosti původu dokumentů, neporušitelnosti jejich obsahu a čitelnosti, tvorba a správa metadat náležejících k těmto dokumentům
- Důvěryhodnost elektronických podpisů je zajištěna nepřímo pomocí vedení transakčního protokolu

Přeci jen má archivace dle eIDAS něco společného s archivací

- Referenční model pro otevřený archivační informační systém (OAIS)

Převzato
z eArchiving White
Paper on eIDAS2

Shrnutí k nové službě elektronické archivace

- ✚ Nová služba je určena pro dokumenty, u nichž požadujeme zachování důkazní spolehlivosti
- ✚ Na rozdíl od archivnictví se neukládá navždy, ale s archivnictvím má společný referenční model OAIS
- ✚ Se spisovou službou má společnou omezenou dobu uchovávání včetně procesů příjmu a konečného výmazu a možnost obdržet automatizovaným způsobem zprávu, která potvrzuje, že u elektronických dat a elektronických dokumentů získaných z kvalifikovaného elektronického archivu platí předpoklad integrity dat od začátku doby uchovávání do doby jejich zpřístupnění
- ✚ Pro české prostředí může mít primárně význam tam, kde nelze použít elektronické systémy spisové služby
 - ✚ Související otázka: Má tato služba potencionální smysl pro subjekty vedoucí elektronický systém spisové služby podle pravidel daných zákonem č. 499/2004 Sb. a návaznými provádějícími předpisy?

Přídavek: První služba tohoto typu

The screenshot displays the eIDAS Dashboard interface. At the top, the European Commission logo and 'eIDAS Dashboard' title are visible. Below the header, a navigation bar includes links like 'TRUST SERVICES', 'DISCOVER', and 'BROWSE THE EIDAS LISTS'. The main content area shows a breadcrumb trail: 'Home / Trust Services / Browse the eIDAS Lists / EU/EEA Trusted Lists / Ireland / Trust service provider / Trust service'. The service being highlighted is 'Entaksi Solutions SpA Irish Branch' and 'Entaksi Qualified Electronic Archiving Service' (QEArch). A table under 'Detailed information' provides the following data:

Starting date & time	29/08/2026 00:59:00
Service names	EN Entaksi Qualified Electronic Archiving Service
Current status	Granted
Type identifier	Qualified electronic archiving service

Below the table, there is a section for 'Digital identity'.

Vysoká škola
ekonomická v Praze
Národohospodářská fakulta

Děkuji za pozornost

Mgr. Tomáš Lechner, Ph.D.

VŠE v Praze
Národohospodářská fakulta
Katedra práva

e-mail: tomas.lechner@vse.cz